КОМИСИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ

Брюксел, 24.6.2009
COM (2009) 292 окончателен

СЪОБЩЕНИЕ НА КОМИСИЯТА

Законодателен пакет за създаване на агенция за оперативното управление на широкомащабни информационни системи в областта на свободата, сигурността и правосъдието

{COM(2009) 293 окончателен}
{COM(2009) 294 окончателен}
{SEC(2009) 836}
{SEC(2009) 837}

СЪОБЩЕНИЕ НА КОМИСИЯТА

Законодателен пакет за създаване на агенция за оперативното управление на широкомащабни информационни системи в областта на свободата, сигурността и правосъдието

1. Цел

Целта на този законодателен пакет е да бъде създадена агенция, отговаряща за дългосрочното оперативно управление на Шенгенската информационна система от второ поколение (ШИС II)[1], Визовата информационна система (ВИС)[2] и „Евродак“[3]. Освен това на агенцията може да се възложи да отговаря за други широкомащабни информационни системи в областта на свободата, сигурността и правосъдието.

2. Контекст

За да се извлече полза от развитията в областта на информационната технология и за да се позволи въвеждането на нови функционални възможности, съществуващата Шенгенска информационна система (ШИС 1+) ще бъде заменена от Шенгенска информационна система от второ поколение (ШИС II). Чрез ШИС II ще се постигне висока степен на сигурност в рамките на пространството на свобода, сигурност и правосъдие в Европейския съюз, включително поддържането на обществената сигурност и обществения ред, както и гарантирането на сигурността на територията на държавите-членки.

Визовата информационна система (ВИС) ще бъде основният информационен инструмент в подкрепа на прилагането на общата визова политика, който ще улесни освен всичко друго ефективния граничен контрол, като позволи на оправомощените национални органи да въвеждат и актуализират данни, включително биометрични данни, както и да преглеждат тези данни по електронен път.

„Евродак“ е информационна система за сравняване на дактилоскопични отпечатъци на лица, търсещи убежище, и незаконни имигранти, за да се улесни прилагането на

---

[1] Регламент (ЕО) № 1987/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 20 декември 2006 г. за създаването, функционирането и използването на Шенгенска информационна система от второ поколение (ШИС II) и Решение 2007/533/ПВР на Съвета от 12 юни 2007 г. относно създаването, функционирането и използването на Шенгенска информационна система от второ поколение (ШИС II).

[2] Решение 2004/512/ЕО на Съвета от 8 юни 2004 г. за създаване на визова информационна система (ВИС) представлява изискваното правно основание за включване в общия бюджет на Европейския съюз на бюджетните кредити, необходими за разработването на ВИС.

[3] Регламент (ЕО) № 2725/2000 на съвета от 11 декември 2000 г. за създаване на система „Евродак“ за сравняване на дактилоскопични отпечатъци с оглед ефективното прилагане на Дъблинската конвенция.

Регламент Дъблин II[4], чрез който е възможно да се определи коя държава-членка е компетентна за разглеждането на дадена молба за убежище.

ШИС II и ВИС се разработват в момента от Комисията. Според правните инструменти, с които се регламентират тези системи, оперативното управление на ШИС II и ВИС е възложено на Комисията за преходен период. Този период не трябва да бъде по-дълъг от пет години от датата, от която се прилагат правните инструменти за ШИС II, или съответно от датата, на която регламентът за ВИС влезе в сила. Понастоящем Комисията е възложила оперативното управление на ШИС II и ВИС на две национални структури от публичния сектор в две различни държави-членки, а именно Франция и Австрия.

Що се отнася до „Евродак“, Комисията разработи системата и в момента отговаря за управлението на Централното звено и за гарантиране на сигурността на предаването на данни.

Управлението на такива широкомащабни информационни системи не е обаче сред основните задачи на Комисията. За тази цел в правните инструменти за ШИС II и ВИС се предвижда създаването в дългосрочен план на управителен орган, чиято основна цел е да осигури последователност и оперативно управление на съответните системи и на непрекъснатия поток от данни.

В съвместни изявления, придружаващи правните инструменти за ШИС II и ВИС, Съветът и Европейският парламент приканиха Комисията, след като извърши оценка на въздействието, да представи необходимите законодателни предложения, чрез които да се възложи на агенция дългосрочното оперативно управление на Централната ШИС II и на части от комуникационната инфраструктура, както и на ВИС. Комисията се ангажира да представи в срок от две години след влизането в сила на правните инструменти за ШИС II и ВИС необходимите законодателни предложения, чрез които дългосрочното оперативно управление на тези системи да се възложи на агенция .

В неотдавнашно свое съобщение за европейските агенции[5] Комисията се ангажира да не прави предложения за нови регулаторни агенции, освен за тези, които са вече планирани в областта на правосъдието и вътрешните работи, като предложението за агенция за оперативното управление на ШИС II, ВИС и „Евродак“ и други широкомащабни информационни системи.

---

[4] Регламент (ЕО) 343/2003/ЕО на Съвета от 18 февруари 2003 г. за установяване на критерии и механизми за определяне на държава-членка, компетентна за разглеждането на молба за убежище, която е подадена в една от държавите-членки от гражданин на трета страна.

[5] Съобщение на Комисията до Европейския парламент и до Съвета — Европейските агенции – Пътят напред, COM(2008) 135 окончателен.

3. Структура на законодателния пакет

3.1. Описание на агенцията

Създаването на нова регулаторна агенция е най-добрият вариант за изпълнение на задачите на „управителен орган“ за ШИС II, ВИС и „Евродак“ в дългосрочен план.[6]

Най-добрият начин да се подобри производителността и да се намалят оперативните разходи е да се използват синергиите. Това би могло да се постигне, ако всичките три системи, а по възможност и други системи, са разположени на едно и също място и използват една и съща платформа.

Основната задача на агенцията следва да бъде осигуряването на оперативното управление на тези системи, като се гарантира функционирането им 24 часа в денонощието и седем дена в седмицата. Освен тези оперативни задачи на агенцията следва да се възложат съответните отговорности за приемането на мерки за сигурност, за докладването, публикуването, контрола и информацията, както и за организирането на специфични обучения, свързани с ВИС и ШИС II. Много от задачите, свързани с управлението на тези информационни системи, като например обществените поръчки и управлението на проекти, ще се препокриват, което ще позволи по този начин създаването на синергии.

Анализът в оценката на въздействието показа също, че за да се повиши оперативната база и за да се оправдаят по-добре режийните разходи за управление, всяка нова система, която би могла да бъде създадена в бъдеще в областта на свободата, сигурността и правосъдието, би могла да бъде управлявана от агенция, която да отговаря за разработването ѝ и оперативното ѝ управление.

Управленската структура на агенцията следва да отразява също съществуващата *променлива геометрия*, т.е. разнородната група държави-членки и асоциирани държави с различно равнище на участие в системите.

3.2. Елементи от системата, които са общи за няколко стълба

ШИС II е създадена въз основа едновременно на първия и на третия стълб. Аспектите на ШИС II, свързани с първия стълб, включват сигналите за отказ на влизане, както и достъп до службите на държавите-членки, отговорящи за издаването на свидетелства за регистрация на превозни средства. Аспектите на ШИС II, свързани с третия стълб, включват всички сигнали, попадащи в обхвата на дял VI от Договора за ЕС, т.е. разпоредбите за полицейското и съдебното сътрудничество по наказателноправни въпроси. Правните инструменти, с които се регламентира ШИС II, съдържат идентични разпоредби относно управителния орган и задачите му.

ВИС е основана на инструмент от първия стълб (регламента за ВИС), но съществува и регламент на Съвета от третия стълб, с който се регламентира достъпът до ВИС за справки от оправомощени органи на държавите-членки и от Европол с цел предотвратяване, разкриване и разследване на терористични действия и други тежки престъпления. В решението се съдържа също и позоваване на управителния орган в

---

[6] Този подход се подкрепя от заключенията на доклада за оценка на въздействието въз основа на предварително проучване, извършено от външен изпълнител, COM (2009) XX окончателен.

контекста на контрола и оценката, като се изисква изготвянето на правен инструмент от третия стълб за агенцията, в който да бъдат включени съответните задачи. Системата „Евродак“ също е основана на първия стълб.

Елементите от тези информационни системи, които обхващат няколко стълба, изискват приемането на различни правни инструменти за създаване на агенцията.

Настоящият пакет от правни инструменти съчетава два правни инструмента: регламент, с който се регламентират аспектите на ШИС II и ВИС, както и на „Евродак“, свързани с първия стълб, и решение относно аспектите на ШИС II и ВИС, свързани с третия стълб.

В регламента — един от двата инструмента, представени тук, ще бъдат описани структурата и задачите на агенцията, процедурите ѝ за гласуване и други необходими елементи. В него се уточнява, че при упражняване на управленските си задачи управителният съвет е съставен от един представител от всяка от държавите-членки и от държавите, асоциирани в изпълнението, прилагането и развитието на достиженията на правото от Шенген и на свързаните с „Евродак“ мерки, както и от двама представители на Комисията. Асоциираните държави обаче нямат право на глас. В другия правен инструмент — решението, чрез което се вземат предвид елементите на системите, обхващащи няколко стълба, на агенцията се възлагат задачите, свързани с оперативното управление на ШИС II и ВИС, в прилагане на дял VI от Договора за ЕС.

Настоящият законодателен пакет е съставен от следните предложения:

(1) *Регламент на Европейския парламент и на Съвета за създаване на агенция за оперативното управление на широкомащабни информационни системи в областта на свободата, сигурността и правосъдието*;

(2) *Решение на Съвета за възлагане на създадената с Регламент XX агенция на задачи, свързани с оперативното управление на ШИС II и ВИС в прилагане на дял VI от Договора за ЕС.*

3.3. Финансови последици

Очакваните общи разходи между 2010 и 2013 г. по подготвителната и стартовата фаза от дългосрочното оперативно управление на ШИС II, ВИС и „Евродак“ възлизат на 113 млн. EUR. Тази сума е включена във финансовата рамка за 2007—2013 г. В законодателната финансова обосновка, приложена към предложението за регламент за създаване на агенция за оперативното управление на широкомащабни информационни системи в областта на свободата, сигурността и правосъдието, е представен преглед на оперативните и административните разходи. Финансовата обосновка се основава главно на прогнозирани резултати и данни от оценката на въздействието, направена през 2007 г. Той се основава също на предположението, че настоящото предложение ще бъде прието през 2010 г., за да може агенцията да бъде правно създадена през 2011 г., а през 2012 г. да започне да функционира пълноценно и да е в състояние да поеме всички задачи, свързани с оперативното управление на ШИС II, ВИС и „Евродак“ и други широкомащабни информационни системи.

Очакваните разходи за агенцията включват оперативните и административните разходи, необходими за гарантиране на ефективното оперативно управление на ШИС II, ВИС и „Евродак“. Общите разходи включват също разходи за персонал и

обучението му. В момента се предвижда, че в агенцията ще работят 120 души. В бюджета на агенцията обаче не са предвидени разходите за свързване на трите системи към мрежата s-Testa. Съгласно предложението Комисията ще продължи да отговаря за всички договорни и бюджетни аспекти, свързани с комуникационната инфраструктура. Годишните разходи за свързването на трите системи възлизат на около 16,5 млн. EUR., като тази сума ще бъде поета от бюджета на Общността. Накрая, предвиждат се ресурси за придобиването на ново седалище за агенцията, което да притежава също капацитет за помещаване на системите.

В сравнение с настоящото положение, при което системите се разработват и експлоатират отделно, и след като бъдат направени необходимите първоначални инвестиции, общата управленска структура ще доведе в дългосрочен план до синергии и до ефективност от гледна точка на разходите.